

NE

NA

LC

DD

NT

VU

EN

CR

RE

Nationellt utdöd (RE)

Klass: Insecta (egentliga insekter), **Ordning:** Coleoptera (skalbaggar), **Familj:** Elmidae (bäckbaggar), **Släkte:** *Esolus*, **Art:** *Esolus angustatus* (Müller, 1821) **Synonymer:**

Kännetecken

En parallellsidig, baktill något bredare, långsträckt mörkt sidenglänsande skalbagge som blir 2 mm lång. Täckvingarnas punktrader har ganska grova, bakåt finare, punkter. Det 7:e punktradmellanrummet kilformigt upphöjt, liksom det 5:e mellanrummet vid basen. Fötterna är påtagligt långa och försedda med kraftiga klor. På halsskölden finns två långsgående fåror. Antennerna och benen är gulröda.

Utbredning och status

I Nordeuropa endast känd från Sverige, där den påträffades år 1883 i Stensån i Halland. Den har under senare år eftersökts i vattendrag runt Hallandsåsen utan positivt resultat. Arten är känd från Syd- och Mellaneuropa. Den synes saknas i Finland, Danmark och Norge.

Ekologi

Lever akvatiskt i klart, rinnande vatten, ofta i små vattendrag. Om artens levnadssätt i Sverige finns inga närmare uppgifter. I Tyskland liksom i Italien lever arten på stenar och i vattenmossa, främst i små kalla bergs- och skogsbäckar. I Frankrike uppges livscykeln vara ettårig.

Hot

Hoten mot denna art är dåligt kända. Den enda svenska fyndlokalen, Stensån, torde än idag ha ett tämligen rent vatten och hyser andra känsliga elmidadarter. Det kan dock inte uteslutas att vissa surstötter under vårfloder eller höstregn varit så kraftiga att *E. angustatus* slagits ut av dem.

Åtgärder

Verka internationellt för minskade svavel- och kväveutsläpp. Sannolikt torde en bred kalkningsverksamhet öka artens chanser att på nytt kolonisera Sverige.

Litteratur

- Engblom, E., Lingdell, P.-E. och Nilsson, A. N. 1990. Sveriges bäckbaggar (Coleoptera, Elmidae) - artbestämning, utbredning, habitatval och värde som miljöindikator. *Ent. Tidskr.* 111: 105–121.
- Hansen, V. 1938. Blödvinger, klannere m. m. *Danmarks Fauna, Biller X*. Herrman, J., Malmqvist, B., Sjöström, P. och Svenmar, P. 1983. Från Almaån till Östersjöbäcken. En analys av Kristianstads läns vattendrag. Rheoekologiska gruppen vid Lunds universitet. *Länsstyrelsen i Skåne län. Rapport nr 1*.
- Olmi, M. 1976. Dryopidae, Elminthidae. Fauna d'Italia.

Författare

Pär-Erik Lingdell 1995. Rev. Bertil Andrén 2005. © ArtDatabanken, SLU 2006.